

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ένα άτομο με αναπηρία θεωρείται, συνήθως, πως διαφέρει από το γενικό πληθυσμό (συναισθηματικά, σωματικά, νευρολογικά, ψυχολογικά, αισθητηριακά) εξαιτίας κάποιου ατυχήματος, ασθένειας, περιγεννητικών ή αναπτυξιακών προβλημάτων. Στη χώρα μας, με βάση το Νόμο 2817/2000 ως άτομα με ειδικές ανάγκες θεωρούνται όσοι έχουν σημαντική δυσκολία μάθησης και προσαρμογής εξαιτίας σωματικών, διανοητικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών και κοινωνικών ιδιομορφιών. Γενικά ο όρος άτομα με ειδικές ανάγκες αναφέρεται σε παιδιά ή ενήλικες με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανάγκες. Οι μεν εκπαιδευτικές τους ανάγκες δημιουργούνται από τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν (λόγω αναπηρίας, ασθένειας, συναισθηματικής ή ψυχικής διαταραχής) στο να παρακολουθούν και να επωφελούνται πλήρως από το γενικό εκπαιδευτικό, πρόγραμμα, οι δε κοινωνικές τους ανάγκες συνδέονται με διαταραχές της συμπεριφοράς ή συναισθηματικά προβλήματα τα οποία παρεμποδίζουν την προσαρμογή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Είναι γεγονός πως τα άτομα με ειδικές ανάγκες - αναπηρίες [ΑμεΑ - ΑμεΑ] συναντούν, συνήθως, εμπόδια στην εκπαίδευσή τους, στην επαγγελματική προετοιμασία τους και στην επαγγελματική τους ζωή τα οποία προέρχονται τόσο από τις ελλείψεις ή την ανεπάρκεια θεσμών και υπηρεσιών για αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών τους, όσο και από τις στάσεις του κοινωνικού συνόλου απέναντί τους (Σιδηροπούλου - Δημακάκου & Δημητρόπουλος, 1998). Λόγω αυτών των εμποδίων συνήθως νιώθουν λιγότερο επαρκή από τους άλλους, στιγμιαία ή γενικά, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν εντονότερα την προοπτική της μακροχρόνιας ανεργίας ή της μερικής απασχόλησης ή ακόμα της απασχόλησης σε εργασία χωρίς ενδιαφέρον. Το αποτέλεσμα είναι η δυσκολία, ή και η αδυναμία ένταξης αυτών των ατόμων στην παραγωγική διαδικασία και η δυσκολία τους να λειτουργήσουν ως ανεξάρτητα μέλη της κοινωνίας. Άρα δεν μπορούμε να μιλάμε για κοινωνική ένταξη αν δεν επιτευχθεί πρώτα η επιτυχής μετάβαση (επαγγελματική αποκατάσταση) των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην αγορά εργασίας.

Πάντοτε, ιστορικά, αλλά πολύ περισσότερο στη σημερινή εποχή, οι άνθρωποι που δεν ανήκουν σε υψηλά κοινωνικά στρώματα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επαγγελματική τους, αποκατάσταση έστω και αν έχουν υψηλού επιπέδου εκπαίδευση. Όπως όμως προαναφέρθηκε, είναι σύνηθες οι άνθρωποι με αναπηρίες να συναντούν ειδικές δυσκολίες στην επαγγελματική τους ανάπτυξη αν και πρέπει να επισημανθεί πως υπάρχουν πολλές διαφοροποιήσεις σε αυτήν την πορεία ανάλογα με το είδος ή το βαθμό της όποιας αναπηρίας. Στην πραγματικότητα μάλιστα υπάρχουν έντονες διαφοροποιήσεις ακόμα και μεταξύ ανθρώπων με την ίδια αναπηρία όπως και μεταξύ των αναπήρων και των

προσώπων του γενικού πληθυσμού.

Σίγουρα οι ανάπηροι έχουν συγκεκριμένες δυσκολίες και εμπόδια τα οποία λιγοστεύουν τις επιλογές σταδιοδρομίας τους (ανάμεσα στο πλήθος των υπάρχοντων εκπαιδευτικών και επαγγελματικών διεξόδων) καθώς η αναπηρία, πολλές φορές, μπορεί να είναι περιοριστική, για την εκπαίδευση, κατάρτιση ή εξάσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος. **Οι άνθρωποι με αναπηρίες αντιμετωπίζονται όμως και με καχυποψία, από τους εργοδότες ή πιθανή προκατάληψη από εκπαιδευτικούς και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού.** Αναμφίβολα υπάρχει ο κίνδυνος του στιγματισμού.

Τέτοιες στάσεις ή απόψεις δείχνουν πια να εξομαλύνονται καθώς πολλές στερεοτυπικές αντιλήψεις μας αλλάζουν από την κοινωνική επαφή των αναπήρων με το γενικό πληθυσμό και το άνοιγμα της κοινωνίας για την υποδοχή κάθε συνανθρώπου μας. Σημαντικό είναι να μπορέσουμε, στο πλαίσιο της ένταξης των συμπολιτών μας με αναπηρίες - ειδικές ανάγκες, να μπούμε στη θέση τους (ένα παιχνίδι ρόλων σε μια σχολική τάξη θα είναι πολύ χρήσιμο για να δουν τα παιδιά τον εαυτό τους στη θέση του συμμαθητή τους που κινείται π.χ. με αναπηρικό αμαξίδιο ώστε να συνειδητοποιήσουν την προσπάθεια που αυτός καταβάλλει για να παρακολουθήσει μαθήματα στο σχολείο της γειτονιάς του).

Οι λαθεμένες αντιλήψεις που έχουμε σχηματίσει ως κοινωνία (στερεότυπα) σίγουρα δε βοηθούν την πορεία επαγγελματικής ανάπτυξης των ανάπηρων. Τέτοιες αντιλήψεις μπορούν να οδηγήσουν (τους ίδιους τους ανάπηρους και τους γονείς -εκπαιδευτικούς - συμβούλους ΣΕΠ): α) σε πρόωρους αποκλεισμούς σταδιοδρομίας των ανθρώπων με αναπηρίες (λιγότερες ευκαιρίες εξερεύνησης - πληροφόρησης επαγγελματικών χώρων, απόρριψη επαγγελματικών επιλογών κ.ά.), β) σε δυσκολίες στη λήψη απόφασης (οι ανάπηροι έχουν λιγότερες ευκαιρίες να καλλιεργήσουν τη διαδικασία λήψης απόφασης), γ) χαμηλή αυτοεκτίμηση (αρνητική αντιμετώπιση από την κοινωνία οδηγεί σε στερεότυπα τα οποία δημιουργούν στους ανάπηρους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες χαμηλό επίπεδο αυτοεκτίμησης).

Διασκευασμένο κείμενο¹ του Σ.Κ.Κρασά (Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης)

¹ Εισήγηση στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης Συμβούλων Απασχόλησης Απλών & Πολλαπλών Διακρίσεων. Τα θέματα προορίζονται για αποκλειστική χρήση της φροντιστηριακής μονάδας

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 120 – 130 λέξεις.

(Μονάδες 25)

B.1. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 90 – 100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: «**Τέτοιες στάσεις ή απόψεις δείχνουν πια να εξομαλύνονται καθώς πολλές στερεοτυπικές αντιλήψεις μας αλλάζουν από την κοινωνική επαφή των αναπήρων με το γενικό πληθυσμό και το άνοιγμα της κοινωνίας για την υποδοχή κάθε συνανθρώπου μας.**»

(Μονάδες 12)

B.2. Υποθέστε ότι το κείμενο δημοσιεύεται στον τύπο. Προτείνετε έναν τίτλο με σχόλιο και έναν χωρίς σχόλιο.

(Μονάδες 6)

B.3.

α. Εξαιτίας, οι μεν... οι δε, ενώ, άρα, σίγουρα: Ποια νοηματική σχέση εκφράζει η κάθε μια από αυτές τις λέξεις - φράσεις σύμφωνα με το κείμενο;

(Μονάδες 5)

β. “Οι άνθρωποι με αναπηρίες αντιμετωπίζονται όμως και με καχυποψία, από τους εργοδότες ή πιθανή προκατάληψη από εκπαιδευτικούς και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού”: να προσδιορίσετε το είδος της σύνταξης και να μεταφερθεί στην άλλη φωνή από αυτή που βρίσκεται.

(Μονάδες 6)

B.4. Ένα άτομο.....σύνολο: εντοπίστε τα δομικά μέρη της πρώτης παραγράφου.

(Μονάδες 6)

Γ. Είναι αλήθεια πως μια από τις σοβαρότερες αιτίες της κοινωνικής απόρριψης ενός ατόμου είναι ο αποκλεισμός του από την αγορά εργασίας. Ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που δεν απολαμβάνουν το δικαίωμα της εργασίας και ποια η σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού στην πρόληψη του παραπάνω φαινομένου; Το κείμενο να πάρει τη μορφή του άρθρου σε τοπική εφημερίδα.(450 -500λέξεις)

(Μονάδες 40)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ